

2022

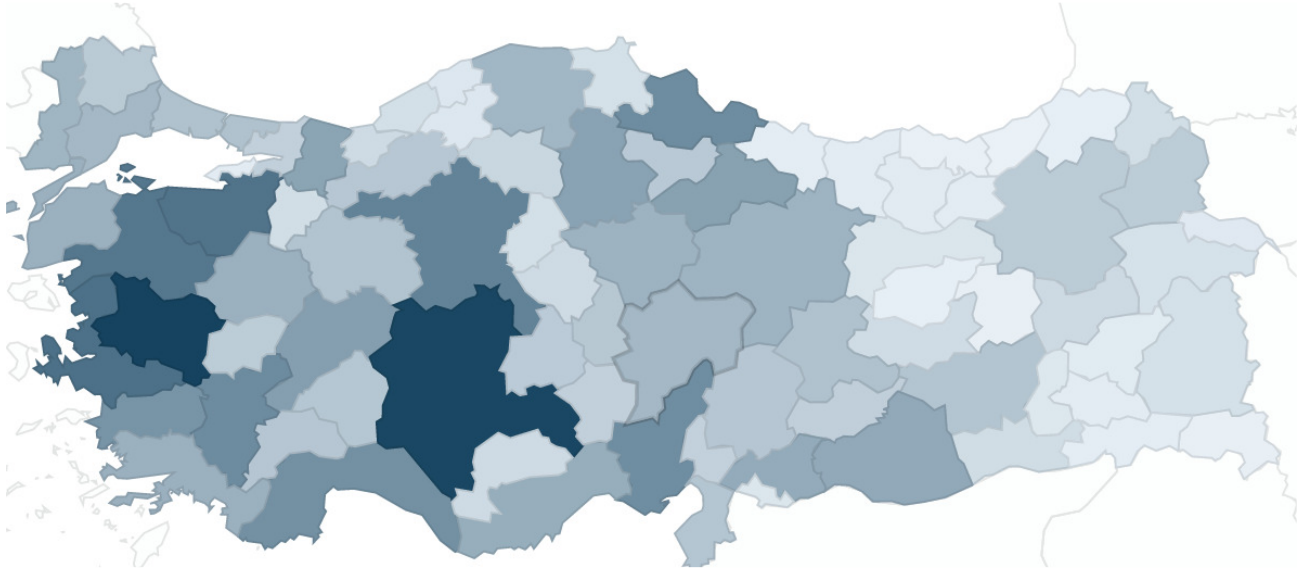
TRAKTÖR MUAYENELERİ ANALİZİ

Trafik Güvenliđi Eylem Planı kapsamında ARAÇLAR Çalışma Grubunun 6.6.1
nolu Performans Göstergesi çerçevesinde hazırlanmıştır.

TÜİK verilerine göre Ağustos 2022 itibarı ile ülkemizdeki toplam traktör sayısı 2.064.339 adettir. Bu sayının yarısından daha fazlası aşağıdaki 18 ilimizde bulunmaktadır. Tüm illerimize göre traktör sayıları ise EK-1'de verilmiştir.

Manisa	99 821
Konya	95 951
İzmir	74 030
Bursa	71 436
Balıkesir	67 212
Ankara	63 539
Denizli	58 354
Samsun	58 046
Adana	57 424
Antalya	56 545
Aydın	54 129
Afyonkarahisar	46 146
Tokat	45 024
Çorum	44 112
Sakarya	43 959
Gaziantep	42 390
Şanlıurfa	41 967
Mersin	38 481

İllere Göre Traktör Yoğunlu Haritası

Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muyaenesi Hakkında Yönetmelik'e göre traktörler ilk üç yaş sonunda ve devamında her üç yılda bir periyodik muayeneye tabi tutulurlar. Traktörlerin periyodik muayeneleri ülke çapındaki 210 sabit araç muayene istasyonu yanısıra, 75 mobil istasyon ile 17 adet traktör mobil istasyonda yapılmaktadır. Mobil istasyonlar ve traktör mobil istasyonlar Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının onayladığı ziyaret programı dahilinde sabit istasyon bulunmayan yerlere giderek yerinde hizmet vermektedirler. Yapılan toplam muayenelerin %58,4'ü mobil istasyonlarda, % 41,6'sı ise sabit istasyonlarda yapılmaktadır.

TÜVTÜRK mobil araç muayene istasyonları her sene ülkemizin yaklaşık 2.700 noktasına gitmekte olup, 2021 yılında 3.158'i mobil traktör istasyonları olmak üzere toplamda 18.987 gün çalışmışlardır. 2022 yılının ilk dokuz ayında ise mobil traktör istasyonları 1.153 gün, diğer mobil istasyonlar 11.672 gün olmak üzere toplamda 12.825 gün çalışmıştır.

Traktörlerin muyaneden kalma oranı ortalama %13,50 civarındadır. Son üç yıldaki kalma oranları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Muayeneye gelme oranı ise yaklaşık 2021 yılında %49'dur. Dolayısı ile traktörler için öncelikli sorun muyaneden kalma oranından ziyade muayeneye gelme oranı olarak görülmektedir.

TRAKTÖR MUAYENE KALMA ORANLARI								
2019			2020			2021		
Kaldı	Geçti	Kalma Oranı	Kaldı	Geçti	Kalma Oranı	Kaldı	Geçti	Kalma Oranı
209.688		13,30%	288.070		12,84%	440.838		13,45%
27.946	181.742		36.996	251.074		59.297	381.541	

2019 yılında traktör sayısı 1.908.999 adet iken, aynı yıl muayeneye gelen traktör sayısı 209.688 adet olmuştur. 2021 yılında ise traktör sayısı 2019'a göre %6 artarak 2.205.006 adet olmuş, ancak muayeneye gelen traktör sayısı 2019'a göre %110 artarak 440.838 adete yükselmiştir. Ancak, 2022 yılının ilk dokuz ayında muayene edilen traktör sayısı tekrar keskin bir düşüşle toplam 144.905 adet olmuştur. Yıl sonu itibarı ile bu sayının yaklaşık 200 Bin olması beklenmektedir. **2021 yılındaki muayene sayılarında ani artışın temel nedenin geçici olarak uygulamaya konulan bazı alacaklara ilişkin yeniden yapılandırma Kanunu ile aylık %5 oranında olan muayene gecikme ücretlerinde %90-95'lere varan indirimler olduğu değerlendirilmektedir.**

2021 yılında muyaneye gelen traktör sayısı en fazla olan 20 ilimizdeki geçme kalma oranlarına bakıldığında, kalma oranı en yüksekten başlamak üzere yapılan sıralamada aşağıdaki şekilde bir tablo ortaya çıkmaktadır. Bu tabloda renklendirilmiş kısım (ilk 12 il) Türkiye genelinde periyodik muyaneden kalma oranı olan %14 ve daha fazla olan illerimizi göstermektedir.

	İl	Toplam Muayene	Kalan	Geçen	Kalma Oranı %	Geçme Oranı %
1	Balıkesir	15.717	3.357	12.360	21%	79%
2	Ankara	8.165	1.549	6.616	19%	81%
3	Afyon	11.326	2.089	9.237	18%	82%
4	Tokat	11.047	1.886	9.161	17%	83%
5	Adana	12.569	2.089	10.480	17%	83%
6	Muğla	9.871	1.559	8.312	16%	84%
7	İzmir	17.726	2.754	14.972	16%	84%
8	Sakarya	8.320	1.262	7.058	15%	85%
9	Kütahya	9.060	1.361	7.699	15%	85%
10	Samsun	13.585	2.010	11.575	15%	85%
11	Şanlıurfa	9.433	1.341	8.092	14%	86%
12	Bursa	15.198	2.119	13.079	14%	86%
13	Burdur	7.103	825	6.278	12%	88%
14	Konya	17.105	1.978	15.127	12%	88%
15	Antalya	13.471	1.524	11.947	11%	89%
16	Çorum	10.506	1.158	9.348	11%	89%
17	Aydın	13.545	1.121	12.424	8%	92%
18	Denizli	15.663	1.160	14.503	7%	93%
19	İçel	9.046	642	8.404	7%	93%
20	Manisa	34.613	2.417	32.196	7%	93%

Dolayısı ile traktörlerin ilk muayeneden geçme oranlarının artırılması konusundan yapılacak bir çalışmada traktör sayısı en fazla olan ve kalma oranı en yüksek olan yukarıdaki tabloda belirtilen ilk 12 il (Balıkesir, Ankara, Afyonkarahisar, Tokat, Adana, Muğla, İzmir, Sakarya, Kütahya, Samsun, Şanlıurfa, Bursa) hedef iller olarak değerlendirilebilir. Türkiye genelinde 2021 yılında %13,45 olan ilk muayeneden kalma oranı 2022 yılının ilk dokuz ayında ise %15,7'ye yükselmiştir.

2021 ve 2022 yıllarında tüm illerimizde muayeneye gelen traktör sayıları ile her bir ildeki geçme/kalma oranını gösterir tablo EK-2 olarak sunulmuştur.

2021 yılında muayene edilen toplam 440.838 traktörde tespit edilen en fazla emniyetsiz ve ağır kusurlar aşağıda şekildedir.

En fazla Verilen 4 Adet Emniyetsiz Kusur	Kusur Sayısı
Asgari frenlemeye ulaşılamıyor.	204
Araç şasi No.Şasi numarasının bulunduğu parça uygunsuz değ	28
Direksiyon: tutukluluk yapıyor.	23

En fazla Verilen 10 Adet Ağır Kusur	Kusur Sayısı
Fren Lamba(ları): tamamen yanmıyor.	13.419
Sinyal lambaları: kısmen yanmıyor.	6.697
Dış Dikiz Aynası: solda yok.	6.116
Flaşörlü yanıp sönen, sarı ışıklı, dönerli, uyarı lambası yo	5.582
Fren lamba(ları): kısmen yanmıyor.	5.247
İtme- rot başı: soldaki kafada boşluk var	4.896
Arka servis freni: fren etkisi çok düşük	4.675
İtme- rot başı: sağdaki kafada boşluk var	4.673
Arka Park lamba(ları): bazıları yanmıyor.	3.966
El freni: frenleme etkisi yeterli değil	3.351

Yukarıdaki tablolar en çok ağır kusurun aydınlatma sistemleri, rotlar ve fren sistemlerine verildiğini göstermektedir.

Sonuç olarak, ülkemizde trafiğe tescilli kara taşıtlarının periyodik araç muayenesine gelme oranlarına bakıldığında, en az muayeneye gelen araç grubunun %49 civarındaki bir oranla traktörler olduğu görülmektedir. **Seyir halinde gerek kendi güvenliğinin ve gerekse trafikteki diğer unsurların güvenliğinin artırılması için traktörlerin muayeneye gelme oranlarının yükseltilmesinin önemli olduğu değerlendirilmektedir.** Ayrıca, muayene sırasında en çok verilen kusurlara ilişkin yapılacak çalışmalar traktörlerin muayeneden kalma oranlarını da azaltabilecektir. **Bunların sağlanabilmesinde de yol kenarı denetimlerinin artırılarak muayenesiz traktörlerin tespiti ve muayeneye yönlendirilmesinin ve bilgilendirme/bilinçlendirme ve farkındalık oluşturma çalışmalarının yapılmasının etkili olacağı değerlendirilmektedir.**

Diğer yandan, araçların muayeneye gelme oranlarının tam ve doğru olarak hesaplanabilmesi için muayene edilen araç bilgileri yanısıra tescile kayıtlı tüm araçların da bilgilerine ihtiyaç bulunmakta olup, bu konuda muayene verileri ve araç verilerini tutan ilgili kurumların işbirliği ile gerekli verilerin sağlanarak muayeneye gelme veya trafikte muayenesiz dolaşan araç oranları çok doğru bir şekilde hesaplanabilecek ve buna göre de proaktif çalışmalar yapılabilecektir.

KAYNAKLAR:

<https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=ulastirma-ve-haberlesme-112&dil=1>

<https://www.drdatastats.com/illere-ve-yillara-gore-turkiyede-motorlu-tasit-sayilari/>

İl	Traktör				
		Tekirdağ	32 219	Kırıkkale	10 351
		İstanbul	28 275	Ardahan	10 296
Manisa	99 821	Malatya	28 191	Zonguldak	10 179
Konya	95 951	Eskişehir	25 972	Sinop	9 500
İzmir	74 030	Diyarbakır	25 678	Van	9 275
Bursa	71 436	Hatay	25 327	Ağrı	8 821
Balıkesir	67 212	Kahramanmaraş	25 068	Erzincan	7 547
Ankara	63 539	Isparta	24 117	Kilis	7 233
Denizli	58 354	Nevşehir	23 995	Batman	6 604
Samsun	58 046	Burdur	23 929	Karabük	6 186
Adana	57 424	Bolu	23 219	Bartın	6 169
Antalya	56 545	Amasya	22 800	Iğdır	4 947
Aydın	54 129	Aksaray	22 095	Bitlis	4 339
Afyonkarahisar	46 146	Kırklareli	21 460	Gümüşhane	3 910
Tokat	45 024	Erzurum	20 675	Siirt	3 774
Çorum	44 112	Uşak	20 577	Giresun	3 518
Sakarya	43 959	Adıyaman	20 058	Bayburt	3 478
Gaziantep	42 390	Kars	19 930	Yalova	3 299
Şanlıurfa	41 967	Kocaeli	19 318	Şırnak	3 104
Mersin	38 481	Niğde	19 180	Ordu	2 772
Muğla	37 461	Osmaniye	18 935	Tunceli	1 984
Çanakkale	35 872	Çankırı	15 576	Artvin	1 582
Kütahya	35 538	Düzce	13 276	Bingöl	1 182
Yozgat	35 314	Kırşehir	13 179	Hakkari	1 117
Sivas	34 541	Muş	13 157	Trabzon	541
Kastamonu	33 551	Karaman	12 868	Rize	165
Edirne	33 235	Mardin	12 557	TOPLAM	2 064 339
Kayseri	32 587	Elazığ	12 553		
		Bilecik	11 617		

İl	Toplam Muayene	Kalan	Geçen	Kalma Oranı %	Geçme Oranı %
Manisa	34.613	2.417	32.196	7%	93%
İzmir	17.726	2.754	14.972	16%	84%
Konya	17.105	1.978	15.127	12%	88%
Balıkesir	15.717	3.357	12.360	21%	79%
Denizli	15.663	1.160	14.503	7%	93%
Bursa	15.198	2.119	13.079	14%	86%
Samsun	13.585	2.010	11.575	15%	85%
Aydın	13.545	1.121	12.424	8%	92%
Antalya	13.471	1.524	11.947	11%	89%
Adana	12.569	2.089	10.480	17%	83%
Afyon	11.326	2.089	9.237	18%	82%
Tokat	11.047	1.886	9.161	17%	83%
Çorum	10.506	1.158	9.348	11%	89%
Muğla	9.871	1.559	8.312	16%	84%
Şanlıurfa	9.433	1.341	8.092	14%	86%
Kütahya	9.060	1.361	7.699	15%	85%
İçel	9.046	642	8.404	7%	93%
Sakarya	8.320	1.262	7.058	15%	85%
Ankara	8.165	1.549	6.616	19%	81%
Burdur	7.103	825	6.278	12%	88%
Yozgat	6.994	722	6.272	10%	90%
Kastamonu	6.703	1.362	5.341	20%	80%
Sivas	6.643	372	6.271	6%	94%
Çanakkale	6.603	912	5.691	14%	86%
Tekirdağ	6.552	646	5.906	10%	90%
Isparta	6.466	797	5.669	12%	88%
Gaziantep	6.303	674	5.629	11%	89%
Nevşehir	6.101	524	5.577	9%	91%
Malatya	5.974	533	5.441	9%	91%
Edirne	5.714	1.449	4.265	25%	75%
Diyarbakır	5.632	631	5.001	11%	89%
Hatay	5.168	1.018	4.150	20%	80%
Osmaniye	5.059	640	4.419	13%	87%
Amasya	4.855	937	3.918	19%	81%
Kayseri	4.829	921	3.908	19%	81%
K.Maraş	4.811	766	4.045	16%	84%
Niğde	4.558	496	4.062	11%	89%
Bolu	4.552	505	4.047	11%	89%
Aksaray	4.407	324	4.083	7%	93%
Eskişehir	4.385	188	4.197	4%	96%
Adıyaman	4.213	370	3.843	9%	91%

Uşak	3.685	337	3.348	9%	91%
Çankırı	3.332	672	2.660	20%	80%
Kocaeli	3.317	610	2.707	18%	82%
Kırklareli	3.264	425	2.839	13%	87%
Sinop	3.263	790	2.473	24%	76%
Düzce	2.906	803	2.103	28%	72%
Karaman	2.605	250	2.355	10%	90%
Kars	2.566	441	2.125	17%	83%
Erzurum	2.412	347	2.065	14%	86%
Elazığ	2.400	164	2.236	7%	93%
Muş	2.328	270	2.058	12%	88%
Kırıkkale	2.218	196	2.022	9%	91%
İstanbul	2.141	620	1.521	29%	71%
Kırşehir	2.131	312	1.819	15%	85%
Bilecik	1.942	235	1.707	12%	88%
Mardin	1.928	249	1.679	13%	87%
Agri	1.741	357	1.384	21%	79%
Van	1.704	248	1.456	15%	85%
Ardahan	1.498	254	1.244	17%	83%
Kilis	1.407	200	1.207	14%	86%
Zonguldak	1.402	300	1.102	21%	79%
Bartın	1.396	422	974	30%	70%
Erzincan	1.355	444	911	33%	67%
Karabük	1.275	190	1.085	15%	85%
Batman	1.024	82	942	8%	92%
Iğdır	962	189	773	20%	80%
Giresun	700	169	531	24%	76%
Şırnak	689	122	567	18%	82%
Gümüşhane	595	63	532	11%	89%
Bitlis	590	23	567	4%	96%
Siirt	522	104	418	20%	80%
Yalova	442	60	382	14%	86%
Bayburt	421	98	323	23%	77%
Ordu	373	112	261	30%	70%
Bingöl	255	43	212	17%	83%
Artvin	148	22	126	15%	85%
Hakkâri	144	29	115	20%	80%
Tunceli	99	26	73	26%	74%
Trabzon	49	20	29	41%	59%
Rize	18	11	7	61%	39%
	440.838	59.297	381.541	13%	87%

2021 Yılı İllere Göre Traktörlerin Periyodik Muayeneden Geçme/Kalma Oranları

İl	Toplam Muayene	Kalan	Geçen	Kalma Oranı %	Geçme Oranı %
Manisa	7171	733	6.438	10,2%	89,8%
Konya	5981	692	5.289	11,6%	88,4%
Adana	4626	792	3.834	17,1%	82,9%
Samsun	4463	727	3.736	16,3%	83,7%
Çorum	4423	475	3.948	10,7%	89,3%
Tokat	4399	684	3.715	15,5%	84,5%
Şanlıurfa	4313	694	3.619	16,1%	83,9%
İzmir	4019	586	3.433	14,6%	85,4%
Aydın	3845	332	3.513	8,6%	91,4%
Ankara	3737	806	2.931	21,6%	78,4%
Bursa	3584	730	2.854	20,4%	79,6%
Kütahya	3332	536	2.796	16,1%	83,9%
Muğla	3307	561	2.746	17,0%	83,0%
Denizli	3203	349	2.854	10,9%	89,1%
İçel	3043	242	2.801	8,0%	92,0%
Malatya	3015	283	2.732	9,4%	90,6%
Diyarbakır	2893	423	2.470	14,6%	85,4%
Antalya	2824	472	2.352	16,7%	83,3%
Gaziantep	2805	324	2.481	11,6%	88,4%
Sivas	2764	181	2.583	6,5%	93,5%
Sakarya	2716	370	2.346	13,6%	86,4%
Balıkesir	2706	754	1.952	27,9%	72,1%
Yozgat	2689	290	2.399	10,8%	89,2%
Afyon	2678	645	2.033	24,1%	75,9%
Kastamonu	2434	430	2.004	17,7%	82,3%
K.Maraş	2173	424	1.749	19,5%	80,5%
Osmaniye	2142	261	1.881	12,2%	87,8%
Uşak	2124	240	1.884	11,3%	88,7%
Edirne	2109	519	1.590	24,6%	75,4%
Kayseri	1997	374	1.623	18,7%	81,3%
Adıyaman	1875	276	1.599	14,7%	85,3%
Tekirdağ	1875	493	1.382	26,3%	73,7%
Hatay	1855	381	1.474	20,5%	79,5%
Amasya	1849	336	1.513	18,2%	81,8%
Kars	1764	283	1.481	16,0%	84,0%
Bolu	1709	252	1.457	14,7%	85,3%
Çanakkale	1503	452	1.051	30,1%	69,9%
Çankırı	1488	323	1.165	21,7%	78,3%
Erzurum	1424	269	1.155	18,9%	81,1%
Eskişehir	1412	80	1.332	5,7%	94,3%
Nevşehir	1356	194	1.162	14,3%	85,7%

Isparta	1244	194	1.050	15,6%	84,4%
Aksaray	1216	173	1.043	14,2%	85,8%
Muş	1155	152	1.003	13,2%	86,8%
Sinop	1127	296	831	26,3%	73,7%
Kırklareli	1121	158	963	14,1%	85,9%
Kocaeli	1117	219	898	19,6%	80,4%
Düzce	1113	294	819	26,4%	73,6%
Mardin	1106	156	950	14,1%	85,9%
Burdur	1054	173	881	16,4%	83,6%
Elazığ	1043	81	962	7,8%	92,2%
Agri	1037	191	846	18,4%	81,6%
Kırşehir	998	190	808	19,0%	81,0%
Kırıkkale	981	83	898	8,5%	91,5%
Van	858	128	730	14,9%	85,1%
Niğde	824	147	677	17,8%	82,2%
İstanbul	802	280	522	34,9%	65,1%
Karaman	782	117	665	15,0%	85,0%
Kilis	661	92	569	13,9%	86,1%
Bilecik	610	59	551	9,7%	90,3%
Erzincan	592	156	436	26,4%	73,6%
Bartın	579	132	447	22,8%	77,2%
Karabük	545	109	436	20,0%	80,0%
Zonguldak	521	119	402	22,8%	77,2%
Ardahan	489	124	365	25,4%	74,6%
Iğdır	489	92	397	18,8%	81,2%
Batman	445	43	402	9,7%	90,3%
Şırnak	349	74	275	21,2%	78,8%
Gümüşhane	340	52	288	15,3%	84,7%
Giresun	335	75	260	22,4%	77,6%
Bitlis	306	29	277	9,5%	90,5%
Yalova	247	30	217	12,1%	87,9%
Siirt	233	38	195	16,3%	83,7%
Ordu	219	60	159	27,4%	72,6%
Bayburt	217	42	175	19,4%	80,6%
Bingöl	209	18	191	8,6%	91,4%
Artvin	120	20	100	16,7%	83,3%
Hakkari	71	24	47	33,8%	66,2%
Tunceli	67	19	48	28,4%	71,6%
Trabzon	37	15	22	40,5%	59,5%
Rize	21	10	11	47,6%	52,4%
Türkiye	144.905	22.732	122.173	15,7%	84,3%

2022 Yılı İlk Dokuz Ayda İllere Göre Traktörlerin Periyodik Muayeneden Geçme/Kalma Oranları